

కృష్ణ యజుర్వేదీయ తైత్తిరీయ సంహితా

॥ అథ తృతీయ కాణ్డే పంచమః ప్రశ్నః॥

హరిః ఓమ్॥ పూర్ణా పశ్చాదుత పూర్ణా పురస్తాదున్మధ్యతః పౌర్ణమాసీ జిగాయ తస్యాం
దేవా అధి సంవసన్త ఉత్తమే నాక ఇహ మాదయన్తామ్॥ యత్తే దేవా
అదధుర్భాగధేయమమావాస్యే సంవసన్తో మహిత్యా సా నో యజ్ఞం పిప్పహి విశ్వవారే
రయిం నో ధేహి సుభగే సువీరమ్॥ నివేశనీ సజ్గమనీ వసూనాం విశ్వా రూపాణి
వసూన్యావేశయన్తీ సహస్రపోషగ్ం సుభగా రరాణా సా న ఆ గన్వర్చసా [౧] సంవిదానా॥
అగ్నిషోమౌ ప్రథమౌ వీర్యేణ వసూన్పుద్రానాదిత్యానిహ జిన్వతమ్ మాధ్యగ్ం హి
పౌర్ణమాసం జషేథాం బ్రహ్మణా వృద్ధౌ సుకృతేన సాతావథాఽస్మభ్యగ్ం సహవీరాగ్ం రయిం
ని యచ్ఛతమ్॥ ఆదిత్యాశ్చాఽఙ్గిరసశ్చాఽగ్నీనాఽదధత తే దర్శపూర్ణమాసా
ప్రైప్సన్తేషామఙ్గిరసాం నిరుప్తగ్ం హవిరాసీదథాఽఽదిత్యా ఏతౌ
హోమావపశ్యన్తావజుహవుస్తతో వై తే దర్శపూర్ణమాసా [౨] పూర్వ ఆలభన్త
దర్శపూర్ణమాసావాలభమాన ఏతౌ హోమౌ పురస్తాజ్జహుయాథ్సక్షాదేవ
దర్శపూర్ణమాసావా లభతే బ్రహ్మవాదినో వదన్తి స త్వే దర్శపూర్ణమాసావా లభేత య
ఏనయోరనులోమం చ ప్రతిలోమం చ విద్యాదిత్యిమావాస్యాయా ఊర్ధ్వం తదనులోమం
పౌర్ణమాస్యై ప్రతీచీనం తత్ప్రతిలోమం యత్పౌర్ణమాసీం పూర్వామాలభేత
ప్రతిలోమమేనావా లభేతాఽముమపక్షీయమాణమన్వప [౩] క్షీయేత సారస్వతౌ హోమౌ
పురస్తాజ్జహుయాదమావాస్యౌ వై సరస్వత్యనులోమమేవైనావా
లభతేఽముమాప్యాయమానమన్వా ప్యాయత ఆగ్నావైష్ణవమేకాదశకపాలం
పురస్తాన్నిర్వపేథసరస్వత్యై చరుగ్ం సరస్వతే ద్వాదశకపాలం యదాగ్నీయౌ భవత్యగ్నిర్వై

య॒జ్ఞము॒ఖం య॒జ్ఞము॒ఖమే॒వర్ధి॑ం పు॒రస్తా॑ద్ధ॒త్తే య॒ద్వైష్ణ॑వో భ॒వతి॑ య॒జ్ఞో వై
 వి॒ష్ణుర్భ॒జ్జమే॒వార॑భ్య పు తను॒తే సర॑స్వ॒త్యై చ॒రుర్భ॑వతి సర॒స్వతీ
 ద్వాద॑శకపాలోఽమా॒వాస్యా వై సర॑స్వతీ పూ॒ర్ణమా॒సః సర॑స్వా॒న్తావే॒వ సాక్షా॑దా రభత
 ఋ॒ధ్నోత్యా॒భ్యాం ద్వాద॑శకపాలః సర॒స్వతీ భ॒వతి మి॒ధున॑త్వా॒య ప్ర॒జాత్యై॑ మి॒ధునౌ గా॒వౌ
 దక్షి॑ణా సమృద్ధ్యై॑||[౪]

వర్చ॑సా వై తే దర్శ॑పూర్ణమాసావప తను॒తే సర॑స్వ॒త్యై వఞ్చ॑విగ్ంశతిశ్చ ||3.5.1||

ఋ॒షయా॑ వా ఇ॒న్త్రం ప్ర॒త్యక్ష॑ం నాఽప॒శ్యన్తం॑ వసి॒ష్ఠః ప్ర॒త్యక్ష॑మప॒శ్యథోఽబ్ర॑వీద్బ్రా॒హ్మణం॑ తే
 వక్ష్యా॒మి యథా॑ త్వత్పు॒రోహి॑తాః ప్ర॒జాః ప్ర॒జని॑ష్ఠన్తేఽథ మే॒తరే॑భ్య ఋషి॒భ్యో మా ప్ర॑ వోచ
 ఇతి॑ తస్మా ఏ॒తాన్థోమ॑భాగానబ్రవీత్తతో వసి॒ష్ఠపు॒రోహి॑తాః ప్ర॒జాః ప్రా॒జాయ॑న్త
 తస్మాద్వా॒సిష్ఠో బ్ర॒హ్మ కార్యః॑ పై॒వ జాయ॑తే ర॒శ్మిర॑సి క్షయా॒య త్వా క్ష॑యం జి॒న్వే- [౫]
 త్యాహ॑ దే॒వా వై క్షయా॑ దే॒వేభ్య॑ ఏ॒వ య॒జ్ఞం ప్రా॒కహ॑ ప్రే॒తిర॑సి ధర్మా॒య త్వా ధర్మం॑
 జి॒న్వేత్యా॑హ మను॒ష్యా వై ధర్మో॑ మను॒ష్యేభ్య॑ ఏ॒వ య॒జ్ఞం ప్రా॒కహా॑న్వీ॒తిర॑సి ది॒వే త్వా
 ది॒వం జి॒న్వేత్యా॑హై॒భ్య ఏ॒వ లో॒కేభ్యో॑ య॒జ్ఞం ప్రా॒కహ॑ వి॒ష్టం భో॑కసి వృ॒ష్ట్యై త్వా వృ॒ష్టిం
 జి॒న్వేత్యా॑హ వృ॒ష్టిమే॒వాక॑వ [౬] రు॒న్ధే ప్ర॒వాక॑స్యను॒వాక॑సీత్యాహ మి॒ధున॑త్వాయోశిగ॒సి
 వసు॑భ్యస్తా॒ వసూ॑శ్శి॒న్వేత్యా॑హాక॒ష్టౌ వస॑వ ఏ॒కాద॑శ రుద్రా ద్వాద॒శాక॑ది॒త్యా ఏ॒తావ॑న్తో వై
 దే॒వాస్తే॑భ్య ఏ॒వ య॒జ్ఞం ప్రా॒కహా॑జో॒కసి పి॒తృభ్య॑స్తా॒ పిత॑ృశ్శి॒న్వేత్యా॑హ దే॒వానే॑వ
 పి॒తృన॑ను సం తనో॒తి తన్తు॑రసి ప్ర॒జాభ్య॑స్తా॒ ప్రజా॑ జి॒న్వే- [౭] త్యాహ॑ పి॒తృనే॑వ ప్ర॒జా
 అను॑ సం తనో॒తి పు॒తనా॑షాడసి ప॒శుభ్య॑స్తా॒ పశూ॑శ్శి॒న్వేత్యా॑హ ప్ర॒జా ఏ॒వ ప॒శూన॑ను సం
 తనో॒తి రే॒వద॑స్యోషధీ॒భ్యస్తా॒షధీ॑ర్జి॒న్వేత్యా॑హాషధీ॒ష్వేవ ప॒శూన్పు॑తి ష్మాప॒యత్య॑భిజిదసి
 యు॒క్తగ్రా॑పే॒న్త్రాయ॑ త్వే॒న్త్రం జి॒న్వేత్యా॑హాభిజి॒త్యా అధి॑పతిరసి ప్రా॒ణాయ॑ త్వా ప్రా॒ణం [౮]
 జి॒న్వేత్యా॑హ ప్ర॒జాస్వే॑వ ప్రా॒ణాన్ద॑ధాతి త్రి॒వుద॑సి ప్ర॒వుద॑సీత్యాహ మి॒ధున॑త్వాయ

సగ్ంరోహోఽసి నీరోహోఽసీత్యాహ ప్రజాత్యై వసుకోఽసి వేషశ్రిరసి వస్యష్టిరసీత్యాహ
ప్రతిష్ఠిత్యై॥[౯]

జిన్వేత్యవ ప్రజా జిన్వ ప్రాణం త్రిగ్ంశచ్చ॥3.5.2॥

అగ్నినా దేవేన పుతనా జయామి గాయత్రేణ ఛన్దసా త్రివృతా స్తోమేన రథన్తరేణ సామ్నా
వషట్కారేణ వజ్రేణ పూర్వజాన్ భ్రాతృవ్యానధరాన్పాదయామ్యపైనాన్ బాధే
ప్రత్యేనాన్నదేఽస్మిన్ క్షయేఽస్మిన్భూమిలోకే యోఽస్మాన్ద్వేష్టి యం చ వయం ద్విష్మో విష్ణోః
క్రమేణాఽత్యేనాన్ క్రామామీస్త్రేణ దేవేన పుతనా జయామి త్రిష్టుభేన ఛన్దసా పశ్చదశేన
స్తోమేన బృహతా సామ్నా వషట్కారేణ వజ్రేణ [౧౦] సహజాన్విశ్వేభిర్దేవేభిః పుతనా
జయామి జాగతేన ఛన్దసా సప్తదశేన స్తోమేన వామదేవ్యేన సామ్నా వషట్కారేణ
వజ్రేణాఽపరజానిస్త్రేణ సయుజో వయగ్ం సాసహ్యమ పుతన్యతః॥ ఘ్నున్తో వృత్రాణ్యప్రతి
యత్తే అగ్నే తేజస్తీనాఽహం తేజస్వీ భూయాసం యత్తే అగ్నే వర్చస్తీనాఽహం వర్చస్వీ
భూయాసం యత్తే అగ్నే హరస్తీనాఽహగ్ం హరస్వీ భూయాసమ్॥[౧౧]

బృహతా సామ్నా వషట్కారేణ వజ్రేణ షట్పత్వారిగ్ంశచ్చ॥3.5.3॥

యే దేవా యజ్ఞహనో యజ్ఞముషః పృథివ్యామధ్యాసతే॥ అగ్నిర్మా తేభ్యో రక్షతు గచ్ఛేమ
సుకృతో వయమ్॥ ఆఽగన్మ మిత్రావరుణా వరేణ్యా రాత్రీణాం భాగో యువయోర్యో అస్తి॥
నాకం గృహ్ణానాః సుకృతస్య లోకే తృతీయే పృష్ఠే అధి రోచసే దివః॥ యే దేవా యజ్ఞహనో
యజ్ఞముషోఽన్తరిక్షేఽధ్యాసతే॥ వాయుర్మా తేభ్యో రక్షతు గచ్ఛేమ సుకృతో వయమ్॥
యాస్తే రాత్రీః సవిత- [౧౨] ర్దేవయానీరన్తరా ద్యావాపృథివీ వియన్తి॥ గృహైశ్చ సర్వైః
ప్రజయాన్వగ్నే సువో రుహాణాస్తరతా రజాగ్ంసి॥ యే దేవా యజ్ఞహనో యజ్ఞముషో
దివ్యధ్యాసతే॥ సూర్యో మా తేభ్యో రక్షతు గచ్ఛేమ సుకృతో వయమ్॥ యేసేన్త్రాయ

సమభరః పయాగ్స్యత్తమేన హవిషా జాతవేదః॥ తేనాగ్నీ త్వముత వర్ధయేమగ్ం
సజాతానాగ్ శ్రైష్ఠ్య ఆ ధేహ్యేనమ్॥ యజ్ఞహనో వై దేవా యజ్ఞముషః [౧౩] సన్తి త ఏషు
లోకేష్వాసత ఆదదానా విమథ్నానా యో దదాతి యో యజతే తస్య॥ యే దేవా యజ్ఞహనః
పుథివ్యామధ్యాసతే యే అన్తరిక్షే యే దివీత్యాహేమానేవ లోకాగ్ స్తీర్త్వా సగృహః సపశుః
సువర్గం లోకమేత్యప వై సోమేనేజానాద్దేవతాశ్చ యజ్ఞశ్చ క్రామన్త్యాగ్నీయం
పశ్చకపాలముదవసానీయం నిర్వపేదగ్నిః సర్వా దేవతాః [౧౪] పాజ్ఞో యజ్ఞో దేవతాశ్చైవ
యజ్ఞం చావ రున్ధే గాయత్రీ వా అగ్నిర్గాయత్రఛన్దాస్తం ఛన్దసా వ్యర్థయతి
యత్పశ్చకపాలం కరోత్యష్టాకపాలః కార్యోష్టాక్షరా గాయత్రీ గాయత్రోగ్నిర్గాయత్ర ఛన్దః
స్వేనైవైనం ఛన్దసా సమర్థయతి పజ్ఞ్యో యాజ్యానువాక్యే భవతః పాజ్ఞో యజ్ఞస్తేనైవ
యజ్ఞాన్నైతి॥[౧౫]

సవితర్దేవా యజ్ఞముషస్సర్వా దేవతాస్త్రచత్వారిగ్ంశచ్ఛ||3.5.4||

సూర్యో మా దేవో దేవేభ్యః పాతు వాయురన్తరిక్షాద్యజమానోగ్నిర్మా పాతు చక్షుషః॥ సక్ష
శూష సవితర్విశ్వచర్షణ ఏతేభిః సోమ నామభిర్విధేమ తే తేభిః సోమ నామభిర్విధేమ తే॥
అహం పరస్మాదహమవస్మాదహం జ్యోతిషా వి తమో వవార॥ యదన్తరిక్షం తదు మే
పితాభూదహగ్ం సూర్యముభయతో దదర్శాహం భూయాసముత్తమః సమానానా-
[౧౬] మా సముద్రాదాన్తరిక్షాత్ప్రజాపతిరుదధిం చ్యావయాతీన్త్రః పు స్నాతు మరుతో
వర్షయన్తాన్తం భయ పుథివీం భిన్ధీదం దివ్యం నభః॥ ఉద్నో దివ్యస్య నో దేహిశానో వి
సృజా దృతిమ్॥ పశవో వా ఏతే యదాదిత్య ఏష రుద్రో యదగ్నిరోషధీః
ప్రాస్యాగ్నావాదిత్యం జుహోతి రుద్రాదేవ పశూనన్తర్దధాత్యథో ఓషధీష్వేవ పశూన్ [౧౭] ప్రతి
ష్ఠాపయతి కవిర్యజ్ఞస్య వి తనోతి పన్థాం నాకస్య పృష్ఠే అధి రోచనే దివః॥ యేన హవ్యం
వహసి యాసి దూత ఇతః ప్రచేతా అముతః సనీయాన్॥ యాస్తే విశ్వాః సమిధః సన్త్యగ్నీ

యాః పృథి॒వ్యాం బ॒ర్హి॒షి సూ॒ర్యే యాః॑ తా॒స్తే గ॒చ్ఛన్తా॒హుతిం॑ ఘృ॒తస్య॑ దే॒వాయ॑తే
య॒జమా॑నాయ శర్మ॥ ఆ॒శాసా॑నః సు॒వీ॒ర్యగ్ం॑ రా॒య సో॒షగ్ం॑ స్వ॒శ్వీయమ్॑ బృ॒హస్ప॑తినా
రా॒యాస్వ॒గాకృ॑తో మ॒హ్యం య॒జమా॑నాయ తి॒ష్ఠ॥[౧౮]

స॒మానా॑నామోషధీ॑ష్వే॒వ ప॒శూన్మ॑హ్యం య॒జమా॑నాయైకం॑చ॥3.5.5॥

సం త్వా న॒హ్యమి॑ ప॒యసా॑ ఘృ॒తేన॑ సం త్వా న॒హ్యమ్య॑ప ఓషధీ॑భిః॒ సం త్వా న॒హ్యమి॑
ప్ర॒జయా॑హమ॒ద్య సా దీ॒క్షితా॑ స॒నవో॑ వా॒జమ॑స్మే॥ పై॒తు బ్ర॑హ్మ॒ణస్ప॑త్నీ వే॒దిం వర్ణే॑న
సీ॒దతు॑ అ॒థాహ॑మనుకామినీ స్వే లోకే వి॒శా ఇ॒హా సు॒ప్రజ॑స॒స్త్వా వ॒యగ్ం సు॒పత్నీ॑రుప
సే॒దిమ॑ అగ్నే స॒పత్నీ॑దమ్భనమదబ్ధాసో అదా॒భ్యమ్॥ ఇ॒మం వి॒ష్యామి॑ వ॒రుణ॑స్య పా॒శం [౧౯]
యమ॑బద్ధీత స॒వితా॑ సు॒కేతః॑ ధాతుశ్చ యోనౌ సు॒కృత॑స్య లోకే సో॒మం మే స॒హ ప॑త్యా
కరోమి॥ ప్రి॒హ్యదే॒హ్యత॑స్య వామీ॒రన్వ॑గ్నిస్తే॒గ్రం న॒యత్వ॑దితి॒ర్మధ్యం॑ దద॒తాగ్ం
రు॒ద్రావ॑సృష్టాసి యు॒వా నామ॑ మా మా హి॒గ్ంసీ॒ర్వసు॑భ్యో రుద్రే॒భ్య ఆది॑త్యే॒భ్యో విశ్వే॑భ్యో
వో దే॒వేభ్యః॑ ప॒న్నేజ॑నీర్గుహ్యమి య॒జ్ఞాయ॑ వః ప॒న్నేజ॑నీః సాదయామి విశ్వస్య తే విశ్వావతో
వృ॒ష్ణియా॑వత- [౨౦] స్త॒వాగ్ం వామీ॑రను సందృ॒శి వి॒శ్వా రే॒తాగ్ంసి॑ ధి॒షీయా॑గస్తే॒వాన్
య॒జ్ఞో ని దే॒వీర్దే॒వేభ్యో॑ య॒జ్ఞమ॑శిషన్మస్మిన్మన్వ॒తి య॒జమా॑న ఆ॒శిషః॑ స్వా॒హాకృ॑తాః
సముద్రే॒ష్టా గ॒న్తర్వ॑మా తి॒ష్ఠతా॑ను వాతస్య ప॒త్మన్ని॑డ ఈడితాః॥[౨౧]

పా॒శం వృ॒ష్ణియా॑వతస్త్రీ॒గ్ం శ॒చ॥3.5.6॥

వ॒షట్కా॑రో పై గా॒యత్రి॒యై శి॒రోఽచ్ఛి॑నత్తస్యై ర॒సః పరా॑హతథ్న పృథి॒వీం ప్రా॑విశథ్న
ఖది॒రోఽభ॑వద్యస్య ఖాది॒రః సు॒వో భ॑వతి చ॒న్దసా॑మే॒వ రసే॑నా॒వ ద్య॒తి స॒రసా॑
అ॒స్యాహ॑తయో భవన్తి త్ర॒తీయ॑స్యామితో ది॒వి సోమ॑ ఆ॒సీత్తం॑ గా॒యత్ర్యా॑హరత్తస్య
ప॒ర్ణమ॑చ్ఛిద్యత తత్ప॒రోఽభ॑వత్తత్ప॒ర్ణస్య॑ ప॒ర్ణత్వం॑ యస్య ప॒ర్ణమ॑యీ జుహూ- [౨౨] ర్భవతి

సౌ॒మ్యః అ॒స్యాఽఽహు॑తయో భ॒వన్తి॑ జు॒షన్తీ॑శ్శ దే॒వా ఆ॒హుతీ॑ర్దే॒వా వై బ్ర॒హ్మ॑న్నవదన్త
తత్ప॒ర్ణ ఉ॒పాఽశృ॑ణోధ్నుశ్ర॒వా వై నా॒మ య॑స్య ప॒ర్ణమ॑యీ జు॒హూర్భ॑వతి న పాపగ్గ్
శ్లో॒కగ్గ్ శృ॑ణోతి బ్ర॒హ్మ వై ప॒ర్ణో వి॒ణ్మరు॑తోఽన్నం వి॒ణ్మరు॑తోఽశ్వతో య॑స్య ప॒ర్ణమ॑యీ
జు॒హూర్భ॑వత్యాశ్వత్యుపభృద్బ్రహ్మణైవాన్నమవ రు॒స్థేఽథో బ్ర॒హ్మై- [౨౩] వ వి॒శ్వధ్యూ॑హతి
రా॒ష్ట్రం వై ప॒ర్ణో వి॒డశ్వ॑తో యత్ప॒ర్ణమ॑యీ జు॒హూర్భ॑వత్యాశ్వత్యుపభృద్ద్రాష్ట్రమే॒వ
వి॒శ్వధ్యూ॑హతి ప్ర॒జాప॑తిర్వా అ॒జుహో॑ధ్నా య॒త్రాఽఽహు॑తిః ప్రత్యతిష్ఠత్తో విక॒జ్కృ॑త
ఉ॒దతి॑ష్ఠత్తతః ప్ర॒జా అ॒సృ॑జత య॑స్య వైక॒జ్కృతీ॑ ధ్రు॒వా భ॒వతి
ప్రత్యే॒వాఽస్యాఽఽహు॑తయస్తిష్ఠన్త్యథో పై॒వ జా॒యత ఏ॒తద్వై స్రు॒చాగ్గ్ రూ॒పం
య॒స్మైవగ్గ్ రూ॒పాః స్రు॒చో భ॒వన్తి స॒ర్వాణ్యే॒వైవగ్గ్ రూ॒పాణి॑ ప॒శూనా॑ముప తిష్ఠన్తే
నాఽస్యాఽపరూపమాత్మజ్జాయతే॥[౨౪]

జు॒హూరథో॑ బ్ర॒హ్మ స్రు॒చాగ్గ్ సప్త॑దశ చ॥3.5.7॥

ఉ॒పయా॑మగృహీతోఽసి ప్ర॒జాప॑తయే త్వా జ్యోతి॑ష్మతే జ్యోతి॑ష్మన్తం గృహ్ణా॑మి దక్షా॑య
దక్ష॑వృధే రా॒తం దే॒వేభ్యోఽగ్ని॒జిహ్వే॑భ్యస్త॒వర్తాయు॑భ్య ఇన్త్ర॑జ్యేష్ఠేభ్యో వరు॑ణరాజభ్యో
వా॒తాపి॑భ్యః ప॒ర్జన్యా॑త్మభ్యో ది॒వే త్వాఽన్త॑రిక్షాయ త్వా పృ॒థివై॑ త్వాఽపే॒న్త ద్వి॒షతో మ॑నోఽప
జి॒జ్యాస॑తో జ॒హ్యప॑ యో నోఽరా॒తీయ॑తి తం జహి॑ ప్రా॒ణాయ॑ త్వాఽపా॒నాయ॑ త్వా వ్యా॒నాయ॑
త్వా స॒తే త్వాస॑తే త్వాఽద్భ్యస్తా॒వషధీ॑భ్యో విశ్వే॑భ్యస్తా॒వ భూ॑తేభ్యో య॒తః ప్ర॒జా అ॒క్ష్ధ్రా
అ॒జాయ॑న్త తస్మై త్వా ప్ర॒జాప॑తయే విభూ॒దావ్న్మే జ్యోతి॑ష్మతే జ్యోతి॑ష్మన్తం జు॒హోమి॥[౨౫]

ఓ॒షధీ॑భ్యశ్శతృశ చ॥3.5.8॥

యాం వా అ॒ధ్వర్యు॑శ్చ య॒జమా॑నశ్చ దే॒వతా॑మన్తరితస్తస్యా ఆ వృ॑శ్యేతే ప్రా॒జాప॑త్యం
దధి॑గ్రహం గృహ్ణా॑యాత్ప్రజాపతిః సర్వా దే॒వతా॑ దే॒వతా॑భ్య ఏ॒వ ని హ్ను॑వాతే జ్యేష్ఠో వా ఏ॒ష

గ్రహా॑ణాం య॒స్యై॒ష గృ॒హ్యతే॑ జ్యేష్ఠ్యమే॒వ గచ్ఛ॑తి సర్వా॒సాం వా ఏ॒తద్దే॒వతా॑నాగ్ం రూ॒పం
 యదే॒ష గ్రహో॑ య॒స్యై॒ష గృ॒హ్యతే॑ సర్వా॒ణ్యే॒వైనగ్ం॑ రూ॒పాణి॑ పశూ॒నాము॑ప తిష్ఠ॒న్త
 ఉపయామగృహీతో- [౨౬] కసి ప్రజాపతయే త్వా జ్యోతిష్మతే జ్యోతిష్మన్తం గృహ్ణామీత్యాహ
 జ్యోతిరే॒వైనగ్ం॑ సమా॒నానాం॑ కరోత్యగ్నిజిహ్వేభ్యస్త్యర్తాయుభ్య ఇత్యాహైతావతీర్వై
 దే॒వతా॑స్తాభ్య ఏ॒వైనగ్ం॑ సర్వా॒భ్యో గృ॒హ్ణత్యపే॑న్త ద్విష॒తో మన॑ ఇత్యాహ భ్రాతృవ్యాపనుత్త్య
 ప్రాణాయ త్వాకపానాయ త్వేత్యాహ ప్రాణానేవ యజమానే దధాతి తస్మై త్వా
 ప్రజాపతయే విభూదావ్స్మై జ్యోతిష్మతే జ్యోతిష్మన్తం జుహోమి- [౨౭] త్యాహ ప్రజాపతిః సర్వా
 దే॒వతాః సర్వా॒భ్య ఏ॒వైనం॑ దే॒వతా॑భ్యో జుహోత్యాజ్యగ్రహం గృహ్ణాయాత్తేజస్కామస్య తేజో వా
 ఆజ్యం తేజస్వ్యేవ భవతి సోమగ్రహం గృహ్ణాయాద్బ్రహ్మవర్చసకామస్య బ్రహ్మవర్చసం వై
 సోమో బ్రహ్మవర్చస్వ్యేవ భవతి దధిగ్రహం గృహ్ణాయాత్పశుకామస్యోర్వై దధ్యార్కృశవ
 ఊర్వైవాస్మా ఊర్జం పశూనవ రున్ధే||[౨౮]

ఉపయామగృహీతో జుహోమి త్రిచత్వారిగ్ంశచ్చ||3.5.9||

త్వే క్రతుమపి వృ॒క్షాన్తి॑ విశ్వే ద్వి॒ర్యదే॒తే త్రి॒ర్భవ॑న్త్యామాః॑ స్వాదోః స్వాదీ॒యః స్వా॒దునా॑
 సృ॒జా స॒మత॑ ఊ॒ష మ॒ధు మ॒ధునా॑కభి యోధి॑|| ఉపయామగృహీతోకసి ప్రజాపతయే
 త్వా జుష్ఠం గృహ్ణామ్యేష తే యోనిః ప్రజాపతయే త్వా ప్రాణగ్రహన్ గృహ్ణత్యేతావద్వా
 అస్తి యావదేతే గ్రహః స్తోమాశ్చన్దాగ్ంసి పృష్ఠాని దిశో యావదేవాకస్తి త- [౨౯] దవ రున్ధే
 జ్యేష్ఠా వా ఏ॒తాన్ బ్రా॒హ్మణాః॑ పురా విద్వామక్రన్తస్మాత్తేషాగ్ం సర్వా దిశోకభిజితా అభూవన్
 య॒స్యై॒తే గృ॒హ్యన్తే॑ జ్యేష్ఠ్యమే॒వ గచ్ఛ॑త్యభి దిశో జయతి పశ్చ గృహ్యన్తే పశ్చ దిశః
 సర్వాస్వే॒వ దిక్ష్యు॑ధ్నువన్తి నవనవ గృహ్యన్తే నవ వై పురుషే ప్రాణాః ప్రాణానేవ
 యజమానేషు దధతి ప్రాయణీయే చోదయనీయే చ గృహ్యన్తే ప్రాణా వై ప్రాణగ్రహః [౩౦]
 ప్రాణైరే॒వ ప్ర॒యన్తి॑ ప్రాణైరుద్యన్తి దశమేకహన్ గృహ్యన్తే ప్రాణా వై ప్రాణగ్రహః ప్రాణేభ్యః

ఖ॒లు వా ఏ॒తత్ప్ర॒జా య॒న్తి య॒ద్వామదే॒వ్యం యోసే॒శ్వ్యవతే॑ ద॒శమే॑ హ॒న్వామదే॒వ్యం
 యోసే॒శ్వ్యవతే॑ య॒ద్దశ॒మేహన్ గృ॒హ్యన్తే ప్రా॒ణేభ్య ఏ॒వ తత్ప్ర॒జా న య॒న్తి॥[30]
 తత్ప్రా॒ణ గృ॒హస్సప్త॒త్రిగ్ంశ॒చ్ఛ॥3.5.10॥

ప్ర దే॒వం దే॒వ్యా ధి॒యా భ॒రతా॑ జాత॒వేద॑సమ్| హ॒వ్యా నో వక్ష॑దానుషక్|| అ॒యము॒ ప్య ప్ర
 దే॒వయు॒ర్హోతా॑ య॒జ్ఞాయ॑ నీ॒యతే॑| రథో॑ న యోర॒భీవుతో॑ ఘృ॒ణీవాఞ్చే॑తతి త్మనా॑||
 అ॒యమ॒గ్నిరు॒రుప్యత్య॑మృతాది॒వ జన్మ॑నః| సహ॑సశ్చి॒ధ్సహీ॑యాన్దే॒వో జీ॒వాత॑వే కృ॒తః||
 ఇ॒డా॒యాస్తా॒ పదే॑ వ॒యం నా॒భా పృ॒థి॒వ్యా అ॒ధి| జాత॑వేదో ని ధీ॒మహ్య॑గ్నే హ॒వ్యాయ॑
 వో॒ధవే॑ [31] అగ్నే॑ విశ్వే॒భిః స్వ॑నీక దే॒వైరూ॒ర్ణావ॑న్తం ప్ర॒థమః॑ సీ॒ద యో॒నిమ్| కు॒లాయీ॑నం
 ఘృ॒తవ॑న్తగ్ం స॒విత్రే॑ య॒జ్ఞం న॒య య॑జమా॒నాయ॑ సా॒ధు|| సీ॒ద హో॑తః స్వ ఉ లోకే
 చికి॒త్వాన్ధా॒నద॑యా య॒జ్ఞగ్ం సు॑కృతస్య యోనౌ| దే॒వావీ॒ర్దే॒వాన్ హ॒విషా॑ య॒జాస్య॑గ్నే
 బృ॒హద్య॑జమా॒సే వయో॑ ధాః|| ని హో॑తా హో॒తుష॑దసే వి॒దాన॑స్త్వి॒షో దీ॒ది॒వాగ్ం
 అ॒సద॑ధ్నుదక్షః| అ॒ద॒బ్ధవ్ర॑తప్రమతి॒ర్వసి॑ష్ఠః సహ॑స్రం భ॒రః శు॑చిజిహ్వో అ॒గ్నిః|| త్వం
 దూ॒తస్త్వ- [33] ము నః ప॒రస్పా॑స్త్వం వ॒స్య ఆ వృ॑షభ ప్ర॒ణేతా॑| అగ్నే॑ తోకస్య నస్తసే
 తనూ॒నామ॑ప్ర॒యుచ్చ॑న్దీద్యద్బోధి గోపాః|| అ॒భి త్వా దే॒వ స॒విత॑రీశానం వా॒ర్యాణా॑మ్|
 సదా॑వ॒న్భాగ॑మీమహే|| మహీ॑ ద్యౌః పృ॒థివీ॑ చ న ఇ॒మం య॒జ్ఞం మి॒మిక్ష॑తామ్| పి॒పుతా॑ం
 నో భ॑రీమభిః|| త్వామ॑గ్నే పు॒ష్కరా॑దధ్యధర్వా నిర॒మన్థ॑త| మూ॒ర్ధ్నో విశ్వ॑స్య వా॒ఘతః॑||
 తము [34] త్వా దధ్య॒జ్ఞృషిః॑ పు॒త్ర ఈ॒ధే అ॒ధర్వ॑ణః| వృ॒త్రహ॑ణం పు॒రన్ద॑రమ్|| తము త్వా
 పా॒థ్యో వృ॒షా సమీ॑ధే ద॒స్యహ॑న్తమమ్| ధ॒న॒శ్చయ॑గ్ం రణే॒రణే॑|| ఉ॒త బ్రు॑వన్తు జ॒న్తవ॑
 ఉ॒దగ్ని॑ర్వృ॒త్రహా॑జని| ధ॒న॒శ్చయో॑ రణే॒రణే॑|| ఆ య॑గ్ం హ॒స్తి న ఖా॑ది॒నగ్ం శి॑శుం జాతం
 న బి॒భ్రతి॑ వి॒శామ॑గ్నిగ్ం స్వ॒ధ్వర॑మ్|| ప్ర దే॒వం దే॒వవీ॑తయే భ॒రతా॑ వసు॒విత్త॑మమ్| ఆ స్వే
 యోనౌ ని షీ॒దతు॑|| ఆ [35] జాతం జాత॒వేద॑సి ప్రి॒యగ్ం శిశీ॑తా॒తిధి॑మ్| స్యో॒న ఆ

గృహపతిమ్॥ అగ్నినాఽగ్నిః సమిధ్యతే కవిర్గృహపతిర్యువా॥ హవ్యవాడ్జుహ్వస్యః॥ త్వగ్గ్
హ్యగ్నే అగ్నినా విప్రో విప్రేణ సన్ధంతా॥ సఖా సఖ్యా సమిధ్యసే॥ తం మర్జయంత సుక్రతుం
పురోయావానమాజిషు॥ స్వేషు క్షయేషు వాజినమ్॥ యజ్ఞేన యజ్ఞమయజంత దేవాస్తాని
ధర్మాణి ప్రథమాన్యాసన్॥ తే హ నాకం మహిమానః సచన్తే యత్ర పూర్వే సాధ్యాః సన్తి
దేవాః॥[3౬]

వోధవే దూతస్త్వం తముసీదత్వా యత్ర చత్వారి చ॥3.5.11॥

పూర్ణ ఋషయోఽగ్నినా యే దేవాస్సర్వో మా సం త్వా నహ్యేమి వషట్కారస్స ఖదిర ఉపయామగృహీతోఽసి యాం వై త్వే
క్రతుం ప్ర దేవమేకాదశ॥11॥

పూర్ణా సహజాంతవాఽగ్నే ప్రాణైరేవ షట్ప్రగ్ంశత్॥3౬॥

పూర్ణా సన్తి దేవాః॥

॥హరిః ఓమ్॥

॥శ్రీ కృష్ణార్పణమస్తు॥

॥ఇతి తృతీయకాణ్డే పంచమః ప్రశ్నః॥

॥తృతీయకాణ్డః సమాప్తః॥